

Amtss- og Sognekommunerne ere stegne Nat for Nat, og ligeledes ere Udgifterne til Folkehold stegne. Den eneste Udgiftspost, som mulig er reduceret noget, er Renterne, men det er dog ikke Tilfældet over alt. De Folk, der have været saa heldige at have Laan i deres Ejendomme i Kreditforeningerne have ved Konverteringen faaet deres Renter reducerede, men ikke alle have været saa heldige, og mange have ogsaa en anden Prioritet, som maaste er optaget hos private, og hvoraf der svares høj Rente. Flere Institutioner, f. Eks. Landmandsbanken, der har 30-35 Mill. udestaaende, tage 5 pCt. i Renter og Uddrag, og paa det vil der ikke finde Nedsættelse Sted. Hvad jeg her har stildret, er ikke grebet ud af Luften, men der foreligger Eksempler derpaa i tusindvis. Man kan tvivles om, hvorvidt de Folk høre til dem, som den ærede Finansminister mente ikke vare til at hjælpe, men vare fortabte, med mindre der kommer stigende Konjunkturer, eller om det mulig kan gøres noget fra Lovgivningsmagts Side, for at denne store Mængde af Ejendomme ikke skal komme paa Mærkedet under Form af Evangsauktioner. Derfor vil jeg ogsaa sige til det ærede Medlem fra Vestervig (N. Andersen), som troede, at den Bevægelse, der er kommet frem i Sommer, Agravbevægelsen, i Stedet for at hjælpe Agravnerne netop bevirker det modsatte, jeg tror i det hele taget, at han jer ganske fejl derpaa. Jeg tror, at det er en Bevægelse, som er udsprungen ved Forholdenes Magt, ikke alene for de store Ejendomsbesiddere, men ogsaa for de smaa. Det kan ikke nægtes, at der er mange store Landejendomsbesiddere, der føle Trykket haardere endnu end de smaa, og det er sikkert den Erkendelse, der har affødt Bevægelsen. Det er min Overbevisning, at hverken det ærede Medlem fra Vestervig eller nogen anden fornaar at standse den, og jeg tror, at naar han kommer til at se rigtig paa den, vil han heller ikke være med til at standse den, men tværtimod fremme den. Det er kun disse Bemærkninger, jeg har at gøre, nauset hvorledes Lovforslagets Stæbne bliver. Jeg har udtalt, at for mig gælder det ikke ubetinget om Maaden, thi jeg kan tænke mig andre og maaste end ogsaa heldigere Bestemmelser; men naar jeg stemmer for Forslaget, som det foreligger, er det, fordi der maa siges at være en Nødsituation blandt Landmændene, der maa afhjælpes, saa vidt Statens Evne nogenlunde rækker.

Brandes: Hvis der er nogen Forbavselfe her i Salen over, at dette Lovforslag

først nu ved 3dje Behandling kommer til indgaaende Behandling, tror jeg, at det er, fordi man ikke har tænkt over, at kun Sagen i sin Helhed betyder noget. Hvad vi stemme over, er til Slutning et Ja eller Nej til 3 1/2 Mill. Kr. ud af Statskassen og yderligere Fordeling deraf til de forskellige Statterydere. Hvorledes de enkelte Paragraffer og Bestemmelser i Lovforslaget ere, interesserer kun lidt. Man har jo ogsaa hørt fra de forskellige Talere, at naar man kom til 3dje Behandling, vilde det blive undersøgt, hvilke Motiver der vare fremkomne ved de to tidligere Behandlinger for dette Lovforslags Fremme, og der er det besynderligt og mærkeligt nok, at jo længere vi ere komne frem ved Lovforslagets Behandling, desto mindre er det blevet motiveret af Forslagsstillerne. Der er f. Eks. den store Misvækst i Landet, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Alberti) to Gange saa stærkt har betonet. Med Henhyn til den har et saa jagtmyndigt Medlem, som det ærede Medlem for Præsto Amtss Afd. Valgfreds (N. Hage) udviklet, at man vidste ikke noget om en saadan, ja han jagde endog, at han troede ikke, at det var bleven nævnet. Men deri tager det ærede Medlem fejl; thi den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har sagt, at Trykket paa Landbruget var blevet uudholdeligt derved, at Høsten næsten hele Landet over viste en total Misvækst. Nu antager jeg, at det er et forladt Standpunkt, nu er Misvæksten opgIVEN, men Misvæksten var en af de Grunde, man havde, til at stemme for Forslaget. En anden Grund var den, at man skulde komme trængende og nødlidende til Hjælp. Efterhaanden er det blevet saaledes, at der ikke kan ansøres noget som helst Lov, at der ikke kan gives noget som helst Materiale, ved hvilket man paaviser, at virkeligt trængende støttes ved dette Forslag. Det habes ikke. De Mater, der ere fremførte mod Forslaget fra anden Side i saa Henseende, ere ikke bleve imødegaaede. De store Godsejere, som ville saa Hjælp ved dette Forslag, men som ikke trænge til det, staa, synes jeg, som truende Spøgelse over for den Tanke, at man skulde komme just de trængende til Hjælp. Nu siger ganske vist det ærede Medlem for Tisted Amtss 3dje Valgfreds (N. Andersen), at disse Godsejere ville ikke tage mod de Penge, men jeg kan ikke nægte, at jeg til min Betsagelse hørte, at det ærede Medlem for Præsto Amtss 4de Valgfreds (N. Hage) var inde paa den Tanke, at de godt kunne tage imod dem. Det synes jeg ogsaa er ganske rimeligt, jeg synes, det er hans Pligt at tage mod Pengene, hvis han faar dem; for hvis det er Lov, at han skal